

Бібліографічний список

- 1.Бондарь А.А. Методические рекомендации по изучению и использованию показателей поведения молочного скота для совершенствования технологии содержания. НИИ Лесостепи и Полесья УССР.- Х., 1989.
- 2.Горелов К.И., Яковлев А.А. Тренинг и испытания верховых лошадей. - М.: Сельхозгиз, 1955.-С. 70-74.
- 3.Добрынин В.П. Основные вопросы выращивания жеребят в колхозах //Коневодство.- № 4-5.- 1946.-С. 14-20.
- 4.Манаков И.Д. Условные рефлексы и типы нервной системы лошадей.- Х.: ХГУ им.А.М. Горького, 1956.-С. 4-5.
- 5.Паршутин Г.В., Румянцева Е.Ю. Связь свойств нервной системы с пользовательными качествами лошадей.//Труды ВНИИК. Работы по физиологии лошади, Т.23.- Москва, 1960.-С. 159-168.
- 6.Рябова Т.Н. О наследовании свойств нервных процессов у лошадей чистокровной верховой породы //Научные труды ВНИИК.- Т.26. Новое в технологии коневодства и коннозаводства.- Рязань, 1973.- С. 43-49.

Технология коневодства предусматривает постоянный контакт человека с лошастью. Снижение уровня стрессов при выращивании, воспитание спокойного характера лошадей необходимо для нормального роста, развития и увеличения адаптационных возможностей организма жеребят. На это направлена индивидуальная работа с молодняком подсосного периода.

Horse-breeding technology foresees permanent contact man and horse. Decrease of stress level in the time of horse growing, bringing of quiet of dispositions is needed for normal rate of growth and development and increase of adaptive possibility. Individual work with foals in period of grows allows to solve this task.

УДК 636.2.082.453.5:636.084.087.7

ВПЛИВ ФАКТОРІВ ВІТАМІННО-МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ НА СПЕРМОПРОДУКЦІЮ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ

Н. О.Корінець*

Інститут тваринництва степових районів «Асканія-Нова»

Викладено результати дослідження впливу вітамінно-мінерального преміксу на підвищення кількості і якості спермопродукції бугаїв і її кріорезистентність.

бугаї, вітаміни, кріорезистентність, мікроелементи, премікс, спермопродукція

Бугаї-плідники в умовах цілорічного їх використання потребують повноцінного забезпечення їх усіма компонентами раціону, в тому числі вітамінами і мікроелементами [4, 5]. Найважливішими мікроелементами для нормального ходу процесів сперматогенезу вважаються цинк, мідь, марганець, кобальт і йод [1]. Для забезпечення потреб бугаїв-плідників у вітамінах і

* Науковий керівник - доктор біологічних наук Осташко Ф.І.

мікроелементах найбільш доцільно використовувати спеціальні премікси, виготовлені за науково обгрунтованою рецептурою [2]. Однак премікси, які виробляються в Україні для бугаїв-плідників (П60-1 і П60-2), не повністю забезпечують балансування раціонів згідно з вимогами деталізованих норм годівлі [3]. Метою нашої роботи були пошуки методу підвищення якості і кількості спермопродукції бугаїв-плідників за допомогою згодовування преміксу KBM-1БП (комплекс вітамінно-мінеральний для бугаїв-плідників).

Матеріали і методика досліджень. Матеріалом досліджень служили племінні бугаї, підібрані за ознаками аналогів, і одержувана від них сперма, а також премікс KBM-1БП. Експеримент виконували на базі Лубенського державного підприємства по племінній справі у Полтавській області в період з листопада 1999 по лютий 2000 року. Дослід здійснювали на бугаях-плідниках, розділених на дві групи (по п'ять бугаїв у кожній) за віком, породою, живою масою, основними показниками спермопродукції (об'єм, активність, кріорезистентність). Якісні показники сперми досліджували відповідно до діючої інструкції та Державного стандарту «Сперма бугаїв нативна. Технічні умови» [6]. Статистичний аналіз виконували за методикою Плохінського. Під час проведення досліду тварини контрольної і дослідної груп отримували однаковий основний раціон, але бугаї дослідної групи додатково отримували по 50 г преміксу KBM-1БП на голову за добу. До його складу входили вітаміни А, D₃, Е і мікроелементи–цинк, мідь, кобальт, марганець і йод. В якості наповнювача використовували висівки пшеничні.

Результати досліджень. Кількість садок у дослідній групі становила 270, що на 2,27% більше, ніж у контрольній (відповідно 264 садки) ($P<0,01$). Однак кількість нормальних еякулятів у дослідній групі становила 213, що на 4,41% більше, ніж у контрольній групі (відповідно 204 еякуляти) ($P<0,01$). Кількість вибракуваних еякулятів у контрольній і дослідній групах становила відповідно 60 і 57. У процентному співвідношенні кількість вибракуваних еякулятів у дослідній групі була меншою на 5%, ніж у контрольній ($P<0,01$). Процент вибракуваних еякулятів у контрольній і дослідній групах становив відповідно 29,41 і 26,76.

Середній об'єм нормального еякуляту у дослідній групі становив 4,02 мл, що на 5,51% більше, ніж у контрольній–3,81 мл ($P<0,05$). Активність сперми в обох групах суттєво не відрізнялася і становила 8 балів. Концентрація сперми у дослідній групі становила 0,9 млрд./мл, що на 5,88% більше, ніж у контрольній–0,85 млрд./мл ($P<0,05$). Кількість сперміїв з прямолінійним поступальним рухом в еякуляті у контрольній і дослідній групах становила відповідно 2,59 і 2,89 млрд. Цей показник у бугаїв дослідної групи був більшим на 11,58%, ніж у бугаїв контрольної групи ($P<0,05$).

Кількість отриманих спермодоз за період досліду у дослідній групі становила 200448, а в контрольній–17340. У процентному співвідношенні кількість спермодоз була більшою на 17,92% ($P<0,01$). Кількість спермодоз, вибракуваних після заморожування, становила у контрольній і дослідній групах відповідно 1530 і 1609, тобто у контрольній групі була більшою на 5,16%

($P < 0,01$). Але процент вибракуваних еякулятів у дослідній групі був меншим, ніж у контрольній на 10,56% і становив відповідно 7,87 і 8,8.

Вживаність спермій після відтаювання при 38°C становила 7,5 год, що на 4,17% більше, ніж у контрольній – 7,2 год ($P < 0,01$).

Таким чином, нами встановлено, що додавання преміксу КВМ-1БП до раціону бугаїв сприяє підвищенню кількості високоякісної нативної сперми. Сперма, одержана від бугаїв, яких утримували на цьому раціоні, відзначалася більш високими показниками якості і кріорезистентності. Застосування преміксу КВМ-1БП при годівлі племінних бугаїв дає змогу одержувати більшу кількість високоякісної спермопродукції.

Бібліографічний список

1. Беренштейн Ф. Я. Микроэлементы в физиологии и патологии животных. - Минск: Ураджай, 1966.-196 с.
2. Кіщак І.Т. Виробництво і застосування преміксів.-К.:Урожай,1995.-272 с
3. Маменко О. М., Кандиба В. М. Високоєфективні вітчизняні премікси для сільськогосподарських тварин //Вісник аграрної науки. -1997.-№9.-С.41-45.
4. Осташко Ф.И. Биотехнология воспроизведения крупного рогатого скота. - К.: Аграрна наука, 1995.- 184 с.
5. Семаков В. Г. Рациональное использование быков-производителей. - М.: Колос, 1985.- 48 с.
6. Сперма бугаїв нативна. Технічні умови. ДСТУ 3535-97.- К.:Держстандарт України, 1998.- 24 с.

Приведены результаты изучения влияния витаминно-минерального премикса на увеличение количества и качества спермопродукции быков-производителей и ее крioreзистентность

The results of the study of the vitamin-mineral premix impact to increase bull semen quantity and quality and its cryoresistance were presented.

УДК 636.2.083.084.1:591.5

ПОВЕДІНКА БУГАЙЦІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ЇХ НА М'ЯСО В РІЗНИХ УМОВАХ УТРИМАННЯ

І.В.Корх *

Інститут тваринництва УААН

У статті наведено результати досліджень по вивченню етологічних показників бугайців при вирощуванні їх на м'ясо при різних системах утримання.

етологія, бугайці м'ясних порід, система утримання

Одним з важливих показників відповідності технології літнього утримання тварин є їх поведінка.

*Нуковий керівник - доктор с.-г. наук Є.І. Чигринов